

بحران نان از چه زمانی آغاز شد؟

۱۱ شهریور ۱۴۰۳ ساعت ۱۳:۰۹

نخستین نگرانی‌ها در مورد کمبود نان، در همان دوره دوم مشروطه رخ نمود. هنوز چیزی از تشکیل مجلس دوم نگذشته بود که روزنامه شرق نوشت چند روزی است درب دکان‌های نانوائی مردم ازدحام می‌کنند و نان هم خیلی کمیاب شده است.

بحران نان در دوره مشروطه تقریباً مقارن با آغاز کار مجلس دوم شروع شد. در این رابطه برخی از نمایندگان به دولت هشدار دادند؛ اما آنطور که باید به این هشدارها توجه نشد. تا جایی که کمبود نان به بحران نان تبدیل شد و در کنار سایر مشکلات، معضلی بزرگ را پدید آورد:

«نخستین نگرانی‌ها در مورد کمبود نان، در همان دوره دوم مشروطه رخ نمود. هنوز چیزی از تشکیل مجلس دوم نگذشته بود که روزنامه شرق نوشت چند روزی است درب دکان‌های نانوائی مردم ازدحام می‌کنند و نان هم خیلی کمیاب شده است: «صرف نظر از قلت [نان] معلوم نیست که آیا [این نان] به غیر از گندم از چه قبیل مواد جمادی یا نباتی را داراست حتی اینکه دیروز نانی ملاحظه شد که ابداً ماکول نبود. چون که ما می‌دانیم هر چه بگوییم به جایی نمی‌رسد و به واسطه کثرت مشاغل بلدیة بر این امر غیر مهم نمی‌توانند رسیدگی نمایند، لهذا می‌گوییم بابا مردم نان نخورید، صلوات بفرستید» از این گذشته سال ۱۳۲۸ بیماری وبا شمال کشور را فراگرفت، این بیماری تا سه منزلی قزوین هم سرایت کرد: «ایران همین را کم داشت. در این ظرف چهار سال از جنگ، دعوا، گرسنگی، قتل، غارت خیلی مردم زیاد شدند. حالا محتاج یک وباست. در کرمانشاهان و آن سمت‌ها هم وبا هنگامه می‌کند» در اوایل صفر سال ۱۳۲۹، سرما و گرسنگی به یک باره قزوین را مورد تهاجم قرار داد. تمام راه‌ها مسدود شد، آسیاها از کار افتاد، گندم به خرواری چهارده تومان ترقی کرد، آرد خرواری بیست تومان هم یافت نمی‌شد، هیزم خرواری سه تومان به فروش می‌رفت که آن هم یافت نمی‌گردید. به قول عین‌السلطنه «نصف مردم شب‌ها گرسنه می‌خوابند نصف دیگر اندکی نان به زحمت زیاد گیر آورده باش و برنج و بلغور معیشت می‌کنند.» سرما در مدتی اندک چهارده طفل را در گهواره از پای درآورد، از آن سوی گرگ‌ها به مردم حمله ور شدند و چندین تن را پاره پاره کردند. کولاک هم چند تن قربانی گرفت، برف آن قدر زیاد باریده بود که «کوچه‌ها با بام خانه‌ها مساوی» شده بود.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49787/آغاز-زمانی-باز-بجراذ>